

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 29. — ŠTEV. 29.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 3, 1934. — SOBOTA, 3. FEBRUARJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

KONGRES SE PRIPRAVLJA NA NOVO VOJNO

JAPONSKE MUNICIJSKE TOVARNE BODO ZAČELE V KRATKEM ČASU OBRATOVATI S POLNO PARO

Amerika pričakuje vojno onstran Atlantika in Pacifika. — Armadi bo dodanih veliko število aeroplanov. — Če bo Vinsonova predloga sprejeta, bodo imele Združene države 5400 letal. — V japonskih arzenalih bo dobilo delo osemdeset tisoč oseb.

WASHINGTON, D. C., 2. februarja. — Združene države se vsled govorjenja o bližajoči se vojni onstran Atlantika in Pacifika oborožujejo na suhem in na morju.

Hoover je iskal mednarodne sporazume, da zniža oboroževanje, toda ni imel toliko uspeha, kolikor ga je pričakoval. Francija in Italija niste hoteli podpisati londonske mornariške pogodbe. Japonska bo leta 1935 opustila svoje drugo mesto glede vojne mornarice.

Kongres je dovolil pomnožitev oborožene sile. — Poslanska zbornica je dovolila zgraditi 102 bojne ladje in senat bo to tudi dovolil.

Vojaški odbor kongresa priporoča, da se predsedniku Rooseveltu dovoli, da pomnoži število bojnih aeroplanov za 1000, da zviša število častnikov za 400 in število vojakov za 6200. Ako bo sprejeto to priporočilo in ako senat potrdi predlogo kongresnika Vinsona, bodo Združene države imele 5400 aeroplanov, kar pomeni največjo zračno silo na svetu. Francija ima baje 3000 aeroplanov in Rusija 1400.

Združene države imajo odgovornost za nekatere otoke v Atlantiku, ki pa ne potrebujejo obrambe iz zraka in če generali govore o bojnih aeroplanih, tedaj mislijo na Pacifik in Japonsko.

Kongresni odbor za trgovsko mornarico sestavlja predlogo, po kateri bi imel predsednik pravico poklicati vsako trgovsko ladjo v vojno službo. Ta predloga bo najbrže sprejeta. Do sedaj je imel predsednik pravico poklicati v službo le take ladje, ki so bile zgrajene z državno podporo.

TOKIO, Japonska, 2. februarja. — Japonsko vojno in mornariško ministrstvo izdeluje načrt, po katerem bo v municijskih tovarnah zaposlenih 80 tisoč mladih ljudi, večinoma iz poljedelskih okrajev.

S tem hoče Japonska pomnožiti izdelek municije, obenem pa tudi izboljšati žalostni gospodarski položaj med kmetiskim ljudstvom. Poleg tega pa se hoče tudi vlada zavarovati proti napadom državnih poslancev, ki očitajo vladi, da izdaja prevelike svote v vojaške namene, medtem ko kmetje ne dobijo nikake pomoči.

Poglaviti štiri vojni arzenali so v Tokio, Osaka, Nagoji in Kokuri; glavni mornariški arzenali pa so v Jokohami, Hiro in Sasebo. V arzenale bodo sprejeti prebivalci v okolici teh mest. Prošnje poslanec, da bi bili sprejeti tudi delavci iz drugih, bolj oddaljenih okrajev, je vlada zavrnila, češ, da bi to ne soglašalo z vladnim načrtom za obrambo municijskih tovarn v času vojne.

Delavce bodo nabirali po vaseh ter bodo sprejeti kot vajenci, ki bodo prejeli na dan po 85 senov čr ene ga jena (25 do 30 centov). Kadar pa se bodo izučili, bodo prejeli na mesec po 60 do 70 jenov. (\$18. do \$21.)

Nove delavce bodo pričeli jemati v dveh tednih v vojnem pristanišču v Kure. Tamošnja tovarna bo vzela 6000 mladih delavcev.

Ta načrt so izdelali mladi vojaški in mornariški častniki.

MOSKVA, Rusija, 2. februarja. — Predsednik najvišjega gospodarskega sveta G. K. Ordžonikidze je pred komunističnim kongresom izjavil, da je

Dolzna Evropa ne bo dobila posojil

ZA RADIKALNO SKRAJŠANJE DELOV. ČASA

Vseh devet milijonov ameriških fabriških delavcev bi bilo zaposlenih, če bi delali le po 26 ur na teden.

"National Industrial Conference Board" je podal včeraj zelo znano izjavo: V Ameriki je približno devet milijonov fabriških delavcev in vsi ti ljudje bi bili lahko zaposleni, če bi delali le po 26 ur na teden.

Delovni teden je bil v mesecih med julijem in oktobrom povprečno skrajšan od 42 na 35 ur, česar posledica je bila, da je dobilo šeststotisoč nezaposlenih delo.

Meseca oktobra je bilo 2.314.000 fabriških delavcev brez dela.

Če bi bil skrajšan delovni čas na 30 ur, bi dobilo delo polovica nezaposlenih.

Ostalih 1.021.000 nezaposlenih bi dobilo delo, če bi bil skrajšan delovni teden na 26 ur.

VELIK DOBIČEK OD ŽGANJA

Albany, N. Y., 2. februarja. — Mesta države New York, izvezematri, ki so pri novembarskih volitvah glasovali za prohibicijo, bodo za četrtletje, ki je končalo 31. decembra 1933, prejela na davkih na žganje, vino in pivo \$2.348.418,21.

Ta vsota je polovica davkov, katere je dobila država v treh mesecih.

Mesto New York bo prejelo \$1.293.272,55. Erie okraj dobi drugo največjo vsoto v znesku \$141.270,98.

Državni blaginjak Tremaine bo za vsako mesto in okraj napisal ček za pripadajočo vsoto.

VELIKO NESREČ V AMERIKI

Chicago, Ill., 2. februarja. — Po najnovejši statistiki je bilo v Združenih državah leta 1933 ubitih 89.500 ljudi, poškodovanih pa 8.500.000, da za dalje časa niso bili sposobni za delo. Lagruba na plačah in zdravniški stroški so znašali \$2.000.000.000.

V letu 1933 so bili naslednji vzroki nasilne smrti: avtomobili 30.500, druge neizgode 17.500, doma 29.500 in pri opravljanju dela 14.500.

Največ ljudi je zaradi nesreč umrlo leta 1930, namreč 99.300.

PARNIK ZADEL OB KITA

San Francisco, Cal., 2. febr. — Parik President Taft, ki je bil na poti iz San Francisco v New York, je zadel ob velikega kita 1027 milj severozapadno od Balboa. Parnik se je pri tem tako stresel, da so potniki pritekli na krov.

Kit je bil po sunku omamljen in je ostal na površju morja, vsled česar je moral parnik krmičo obrniti in peljati okoli kita.

sovjetska Unija izdelala v letu 1933 mnogo več tankov, topov in strojnih pušk kot v letu 1932.

Nato pa se je poslužil Stalinovega izraza in rekel:

"Ako ti svinjski rilci prisilijo našo industrijo, da se mobilizira za oborožitev rdeče armade, mislim, da bomo to napravili z veliko večjo silo in bolj uspešno, kakor smo kdaj kaj napravili."

BUTLEGERJI DELAJO VEDNO DOBRO KUPČIJO

Po radio se najbrž ne bo smelo delati reklame za žganje. — Vpoštovati je treba tiste ljudi, ki ne pijejo.

Washington, D. C., 2. febr. — V zadnjem času se je pojavil precejšen odpor proti reklamam za žganje, ki jo delajo nekateri napovedovalci po radio.

Radio komisija je namignila, da takega broadcastanja sicer ne bo prepovedala, utegne se pa zgoditi, da bodo imeli razpošiljalci težave pri nabavi novih licenc.

V izjavi, ki je bolj slona svari, je rečeno, da postava iz leta 1927 izvezo poudarja, da se sme broadcastiti le tisto, kar je v dobru javnim interesom.

Četudi je sedaj 18. amendment razveljavljen, potem 21. amendment ter ni v deželi več prohibicije, je treba pomisliti, da je v deželi še vedno na milijone radio-poslušalcev, ki ne pijejo o-pojnih pijač. Tozadene programe poslušajo tudi dosti otrok.

Zveza newyorških trgovcev, ki prodajajo žganje, ni prav nič zadovoljna z obstoječimi razmerami, najmanj pa s cenami, ki so dosti previsoke.

Kdor misli, da je prohibicija odpravila butlegarstvo, se moti. Butlegarji prodajajo dandanes več žganja, kot so ga prodali v časih suše.

Nek trgovec je rekel, da hoteli in klubi še vedno kupujejo od butlegarjev, kar je dosti ceneje in dobe istotako dobro blago.

ZRAČNI MANEVRI V MIAMI

Včeraj je odletelo z Mitchell Field, L. I., štirinajst letal, devete opazovalne skupine proti Miami, Fla. Poveljuje jim major Carlyle. V okolici Miami se bodo prihodnji teden vršili veliki zračni manevri.

ISČEJO STARE AVTOMOBILE

Chicago, Ill., 2. februarja. — Svetovna rabstava v Chicagu išče stare avtomobile, ki so bili v uporabi med leti 1895 in 1915.

TRAGEDIJA V VAŠKI ŠOLI

Harlan, 2. februarja. — V navzočnosti šolskih otrok je bila danes ustreljena 23-letna učiteljica Margaret Graves. V šolsko sobo je stopil njen razočarani ljubimec, potegnil revolver in jo ustrelil. Nato je še samemu sobi pogladil kroglo v glavo.

BREZPOSELNI V FRANCIJI

Pariz, Francija, 2. februarja. — Število brezposelnih se je zadnji teden povišalo za 16.007 v primeru z istim tednom lanskega leta. Francija ima sedaj 332.266 brezposelnih.

POTNI LIST ZA INSULLA

Ameriška vlada je Insullu vrnila potni list. — Sedaj more odpotovati iz Grške. — Zdravniki ga bodo še preiskali.

Washington, D. C., 2. februarja. — Državni department je zopet potrdil Insullov potni list, kateri je bil razveljavljen, ko je ameriška vlada zahtevala od Grške, da ji izroči Insulla, katerega želi sodišče v Chicagi zaradi goljufije pri razpadu njegovega velikega podjetja. S tem, da je ameriška vlada Insullu vrnila potni list, more iti v katero drugo evropsko državo, kadar odpošuje iz Grške.

Atene, Grška, 2. februarja. — Notranji minister je odločil, da bo Samuel Insull še enkrat zdravniško preiskani, predno bo končno odločeno o njegovi izgonu iz Grške. Profesorja patologije na atenski vseučilišči Bebis in Ligeratos bosta preiskala Insulla in dognala, ako je sposoben za potovanje.

IZNAJIDITELJ STRUPENEGA PLINA UMRL

Fritz Haber je iznašel strupen plin. — Dobil je Noblovo nagrado leta 1919. — Nazijsi so ga pregnali.

Bazel, Švica, 2. februarja. — Nemški kemist Fritz Haber, ki je dobil l. 1909 Noblovo nagrado in ki je napravil iznajdbo za pridobivanje nitrogena iz zraka, je umrl, ko je potoval skozi Bazel. Star je bil 65 let.

Do lanskega leta je bil Haber profesor na Kaiser Wilhelm zavodu za fizično in električno kemijo, kamor je bil poklican leta 1911. Tekom svetov. vojne je Haber iznašel več vrst strupenih plinov, katere so pričeli v vojni uporabljati najprej Nemci, pozneje pa tudi zavezniki. Nemčija brez njegove iznajdbe ne bi mogla ostati v vojni do leta 1918. Poleg tega, da so se njegovi plini rabili v vojni, so iz umetnega nitrogena tudi izdelovali umetna gnojila in razne močne eksplozivne snovi.

Nazvle temu, da je napravil Nemčiji s svojimi iznajdbami veliko uslug, je bil Haber pri nastopu nazijske vlade izgnan iz dežele, kajti po vojni je postal Haber pacifist in je leta 1926 postal, da bi bil velik blagoslov za vse narode, ako bi enkrat izprevideli, da vojna ne prinese nikakega dobika. To je bilo na nazije dovolj, da so ga izgnali; poleg tega pa je bil tudi žid. Zadnjih šest mesecev je Haber večinoma potoval in je v raznih mestih imel predavanja.

SREBRO PRIHAJA V NEW YORK

Vera Cruz, Mehika, 2. februarja. — Parnik "Orizaba" je odplul s šestimi tonami srebra za New York in z eno tona zlata za London.

SENAT JE VČERAJ SPREJEL PREDLOGO SEN. JOHNSONA

WASHINGTON, D. C., 2. februarja. — Senat je danes po kratki debati ponovno sprejel predlogo republikanskega senatorja Johnsona iz Californije, katera določa, da se ne sme onim evropskim državam, ki nočejo plačati Združenim državam dolga, posojati nobenih nadaljnjih vsot.

NEMŠKA VLADA IZPREMINJA MEJE DRŽAV

Nemčija naglo zedinjuje narod. — Sedanja vlada je prekosila Bismarckove sanje.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. Ob prvi obletnici, odkar je Hitler nemški kancler, je državni zbor soglasno sprejel postavbo, ki daje nazijski vladi popolno moč za preobrazbo države.

V svojem govoru po radiju je rekel notranji minister dr. Wilhelm Frick, da ima sedanja generalna vlada namero, ki dovoljuje nekaterim vladnim korporacijam, med njimi tudi Reconstruction Finance Corporation, v izjemnih slučajih dati posojila evropskim državam, ter tudi ovjetjski uniji.

Sovjetska unija dolguje Združenim državam 337 milijonov dolarjev. Privatnik, ki kupi obveznice države, ki dolgujejo Ameriki, je poudarjen strogi kazni 5 let zapora ali \$10.000 globe.

SOVJETSKI REKORD V STRATOSFERI

Trije letalci so dosegli višino 13 in pol milje. — Mrtvim je bila podeljena Ljeningova kolajna.

Moskva, Rusija, 2. februarja. — Aparati za merjenje višine so pokazali, da so trije moskovski letalci, ki so bili ubiti, ko je njihov balon padel na tla, dosegli višino 72.178 čevljev (13.67) milj mesto 67.568 čevljev (12.79) milj, kot je bilo prvotno poročano.

Novi rekord presega dosedanja rekord sovjetskega balona v septembru za skoro dve milj in je prekosil za več kot dve milj ameriškega letalca Settle, ki se je dvignil 61.237 čevljev visoko.

Komisija, ki preiskuje nesrečo, je našla popolni zapisnik o potu v gondoli, v kateri so bili vsi trije ubiti.

Njihova trupla so bila pripeljana v Moskvo, kjer bodo pokopana z vsemi častmi.

Komisija je dognala, da se je tekom poleta gondola odtrgala od balona ter je nato z veliko nagloto tresla na zemljo. Nesreča se je zgodila v torek popoldne ob 4.23, kar je razvidno na uri nekakega letalca, kar se je ob istem času ustavila.

Civilna aviazijska družba je sklenila tem trem junakom postaviti v Moskvi spomenik. Po prihodu trupel v Moskvo je osrednji izvrševalni odbor sklenil, da jim podeli Ljeningov red, ki je najvišji red v sovjetski Rusiji.

Čarčite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Pariz, Francija, 2. februarja. — Francija je povabila Nemčijo, da zopet prične z njo razorožitvena pogajanja.

Glavne točke sporočila francoske vlade Nemčiji so:

Francija odobri nemške nenapadne pogodbe.

Nemška zahteva za 300.000 vojakov je vprašanje, o katerem je treba razpravljati.

Francija je pripravljena zmanjšati armado.

Oborožitev mora biti nadzorovana pri prvem početku.

Francija je pripravljena zmanjšati svojo poljsko artilerijo na največ 150 milimetrov in znižati svojo zračno silo za polovico.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KJER SE CEDITA ZLATO IN SREBRO

"El Oro" se imenuje tisto znamenito rudniško mesto v državi Mehika, katerega hiše in ulice pokrivajo na brezno slikovit način gozdnoto gorsko pobočje ob progi Mehika — Acambaro. Iz Tulte, nauga, majene postajice državne ozkotirne železnice, ki leži 3000 metrov nad morsk površino, nas potegne lokalni vlak angleške rudniške družbe v 20 minutah gori do mesteca, katerega tla so vsa izvoljena po stotinah rogov.

Oboroženi s priporočilnim pisnom na upravitelja, se takoj po prihodu odpravimo v "Belo hišo", kakor se ponosno imenuje upravno poslopje rudniške družbe. Belo je poslopje res, drugače pa ima malo skupnega z Belo hišo v Washingtonu. Vse skupaj napravljajo precej skromen in začenšen vtis, tako se zdi, kakor da bi utegnili ljudje že jutri pobrati šila in kopita in prepustiti celo brkljarijo usodi. — Naj rudnik tudi ni nikako podjetje za večnost; če nekega dne analize dožejo, da so meje dobičkanosti sli prekorajene, bodo dvigala zastala, mlini osemeli in rovi osameili.

V Beli hiši je zelo živahno vrveje. Angleži in španski glasovi vrše po ozračju in se mešajo med seboj; povod elegantno oblečeni nameščenci, telefoni brne, računski in pisalni stroji klopočejo — vtis imaš, da se tu služijo vrtoglave vsote.

Upravitelj je Mehikanec. Ker je danes že prekasno za v rudnik, pam da spremljevalca, ki naj nas ovede v min; obisk zlato in srebro vsebujočega drobovja odgodimo na jutri.

V minih nas sprejme vodilni inženier, Anglež, ki kljub svojem dvajsetletnemu bivanju v Mehiki čuti tako grozovito španščino, da mu predlagamo, naj govori čisto angleško. Inače je sin Albionova zela, ki ustrežljivo in se na potu po obsežnih napravah z veliko vnemo prizadeva, da bi nam pojasnil zapleten način, po katerem pridobivajo iz trmaste kamena čisto zlato in srebro.

To nikakor ni lahka in enostavna stvar in troje obsežnih in zelo dragih naprav. Kakšnih sredstev zahteva tak obrat, ki bomo mogli predstaviti, ako pomislimo, da dela angleška rudniška družba v El Oro s kapitalom 1 in četrtilijonov, na funtov sterlingov. Potreba tako velikega kapitala nam tudi pojasni čudno dejstvo, da iskarišajo mehiki zlato in srebreno rudnike skoraj izključno inženieri, in sicer po večini Angleži in Američani; domneva denarji trg pač ni v stanju, da bi spravi skupaj potrebne milijonske vsote.

Rudniški min so prav za pravogromne stope s približno dvajset odstotnimi bednji. Do sta električnih tolkačev tre noč in dan kameje v prah. Na tem oddelku je tak oglehuje hrup, da se je moglo spoznameti le z znamenji.

"Well," pravi Anglež, ko smo zopet zunaj in si osmle priže svojo kratko pipo, "zdaj vam pojasnam, kako iz prahu in vode delamo zlato in srebro."

No, z njegovimi pojasnili se more okoristiti le strokovnjak. Drugi vidimo le muzano rumeno vodo v čistilnih bednjih, ki vre in šumi, ker jo mešajo leseni propelerji; obudujemo skrivnostne naprave, iz katerih kapajo v kalno vodo majene količine različnih kemikalij — in slednje z velikim spoštovanjem opazujemo zlato in srebrenne palice, ki so blesteči uspeh zapletenega postopanja.

Nam izroči naš vodnik, star mehikanski nadzornik, tako karbidno laternico, katere nezavarovani plamenček je v dnevni svetlobi komaj viden. Po odprtih jamskih svetilkah sodeč, bi domnevali, da tam doli ne more biti posebno nevarno, plinskih eksplozij vsaj se nam ni bati. Vseeno nas malo strese, ko pridemo na vrsto in zdrdimo malo dvigalo, na katerem je mesta komaj za dvanaest ljudi, z blazno naglico v zijočo, črno temo.

Nihče ne izpregovori besede. Le ko pridem v gubeči nekemu rudarju s plamenom svoje svetilke približno, ujamem zaničljivo: "Gringo" (zelenec).

Vroč sopuh se dviga iz podzemne teme. Ozračje je vedno bolj "gubno" in ko na tretjem dnu, v globočini približno štiristo metrov, stopimo z dvigala, imamo občutek, kakor da bi šli naravnost v pekel. Vročina znaša najmanj 45 stopinj in že nam črtja pot v potokih po vratu. Zdaj gremo — previdno sklonjeni, ko smo bili že odnesli par tisočih busk — kilometre daleč.

Povsodi nas srečujejo rjave pastave v sandalah in kratkih opasnih s tipičnim mehikanskim slamanikom na glavi, ki opravljajo v tej

naravnost neznosni vročini za 1.50 peza na dan trdo rudarsko delo. Vse je kakor ena sama orjaška skala, ki ji ni mogoče do živega razven z dinamitom in svedom, ki ga zene stisnjeni zrak.

Hrup v rovi, kjer delajo, je tolik, kakor gori v stopah. Izumljeno kamenje nalagajo na običajne janske vozčke, ki se praznijo z nagibanjem in opravljajo počevne navzadol do posebnega jaška, po katerem dospe v osemsto metrov globoko osrednje zbirališče, kamor se stekajo vsi rovi in hodniki rudnika. Od tu drve brez prestanka železni zaboji, ki obsegajo po dve tona, s svojo dragoceno vsebino gredo v plin, kjer se potem odigrava dolgotrajno in drago predelovalno postopanje. V prejšnjih letih, ko so se blestele med kremenastimi skladi za prst debele zlato in srebrne žile, je prišel iz stop trideset do štiridesetodstotni dividendi blagoslov za srečne delničarje; danes se morajo zadovoljiti "samo" s desetimi odstotki.

V globočini sedemsto metrov nam pokažejo se orjaške črpalne naprave, ki odpravljajo kviku tako vode, potem se vrnejo na beli, solnjeni dan.

Utrunjeni, premočeni in zamazani gremo z onahujočimi koraki po ulicah mesteca, pod katerim grebojo po zemeljskem drobovju moderni iskaleci zakladov. Blesteči kovini, ki jo spravljajo na dan, da se preobliči v denar ali nakit, se potem sraga in trud nič ne poznajo in nihče ne sluti, kolikšnega napora je bilo treba, da se je dragocena kovina iztrgala skalnemu ostrju zemlje.

DOŽIVLJAJI ARKTIČNE RAZISKOVALKE

Iz Edmontona v Kanadi poročajo o pravkar zaključenem potovanju mlade škotske raziskovalke Hutchinson. Mlada dama je končala nevarno pot, ki je bila dolga 350 milj. Vzela se je več časa na saneh s pasjo priprago.

Ker je botaničarko presenetila zima, se je naprej peljala na saneh v Point Barrow, z upanjem, da bo tam dosegla še zadnjo lajdo, ki po popelje v domovino. Toda zmotila se je. Ko je prispela v pristanišče, ladje ni bilo več.

Polarna zima se je nato začela z vsemi svojimi strahotami. Hutchinson je pri Eskimih našla sani in pse ter se napotila vzdolž obale arktičnega nabrežja do Herschel-Islanda, kamor je kljub napram in silnemu mrazu — termometer je kazal 56 stopinj pod ničlo — srečno prispela.

Hutchinson je prebivala tam nekaj mesecev tudi na Greenlandu, kjer je proučevala odnošila flore.

JAPONSKE ČAJARNE IZGINJAJO

Orijent počasi izgublja svojo romantiko, stare šege in navade se opuščajo, evropski duh prodira vedno bolj tudi tja, kamor so mu bila tako dolgo vrata zaprta. Lepota indijskih bajader je že davno zatonila. Zdaj je pa na vrsti tudi Japonska. Tudi slavne japonske geje bodo kmalu samo sene preteklosti. Heerkece rož, kakor jim pravijo pesniki, kmalu ne bodo več imele pravice do življenja. Geje so se že prežvele in morale so se umakniti razvoju. Nežne postave stopajo skozi življenje, ne da bi razumele važnost sedanjosti. Tako gledajo na geje že cela stoletja ljudi vzehda. Šele sčasoma je prišlo spoznanje, da življenje teh nežnih bitij ni sama romantika. Zdaj so pa ljudi začeli v nasprotni smeri. Josivara je veljala za vzor in po nji so sodili vse geje.

Med gejo in gejo je pa zelo velika razlika. To je treba naglasiti zlasti zdaj, ko je zadal odlok japonskega notranjega ministra čajarnam smrti in udarec. Minister je namreč odredil, da se v bodoče ne bodo več izdajala dovoljenja za nove čajarne, pa tudi dosedanje koncesije se ne bodo obnavljale. V treh letih bodo izginile vse čajarne in z njimi tudi geje. Prijatelji starih časov zdaj podpirajo, toda ne po pravici. Izginile bodo namreč samo geje kot kasta, zvana šoki. Geja kot tip svobodne pesalke bo pa živela dalje. V Kiutu je znana najstarejša šola japonskih pesalok. Priljubeno ji je gledališče in lahko bi o primerjavi s poljubno evropsko ali ameriško gimnastično šolo.

Soki stanujejo v posebnem mestnem okraju in žive kot jetnike. Njihovo življenje je dolgočasno, enolično. V bedi so bile rojene, v strahih so dorasle in že v zgodnji mladosti so prišle v roke lastnikom čajarn. Starši so čisto prisiljeni prodati svoje hčerke. Lastniki čajarn posejajo ljudem denar in če jim ga ne morejo pravočasno vrniti, jim zastavijo svoje hčerke. Tako smejo biti prodane dekleta s 17 leti. Sicer so pa že v zgodnji mladosti določena za življenje v čajarnah ali javnih hišah, kakor bi lahko po pravici imenoval te japonske javne hiške. Čim pridejo dekleta v čajarno, dobre krone obleke, dragocena svilena kimona. Za siromašna dekleta se začne zdaj pravilno življenje. Naravna posledica razkošnega življenja so dolgov, zaradi katerih se ne morejo nikoli rešiti svojih gospodarjev.

Josivara, ki leži v Tokiju na koncu mesta, je znamenitejši in največji med temi parki čajarn. Pa tudi po drugih mestih naletimo na take okraje. V Kiutu je to Šimabara, v Oski pa Simbahi. Pa tudi po manjših mestih so čajarne. Življenje mladih Japonk v njih je vedno vsega obžalovanja. Da ostane pri tem otroško dražestno in da se kljub vsej svoji bedi vedno prijazno smehljajo, to je pač tajna orijenta.

Za Josivar se bje že več let hud boj. Proti komu pretekega stoletja so spadale geje še k tipičnemu pojavu japonskega življenja. Od takrat so zrasli v Tokiju nebotičniki, zgrajena je bila 2 km dolga podzemna železnica in vsa kultura je dobila novo podlago. Tako da velja zdaj Josivara s svojimi leseni hiškami za tuje telo. Tudi živke v Josivari je prevzel modern duh. Nezaželenost so bile s svojo usodo in čisto so poskušale z begom zložitati svoje težko življenje. Lastniki čajarn so si pa znali pomagati, adoptirali za mlade pesalke in od takrat ravno z njimi kakor da so njihove hčerke. Če pa ima na Japonskem skoraj neomejeno moč.

Na usodo nesrečnih deklet je bila opozorjena javnost. Cesarški prime, poveljnik bojne ladje, je opazil neko na krovu jokajočega mornarja. Vprašal ga je, zakaj joka. In mornar je odkril svojo nesrečo. Zaljubljen je v mlado dekletko. Isa je pa hčerka siromašnih staršev. Ko je pred dvema mesecema izpolnila 17. leto, se je morala preseliti v Josivaro. Lastnik čajarne bi jo izpustil, zahteva pa 500 jen. Mornar pa nima toliko denarja in

POSEBNI IZLETI ZA VELIKONOČ

SE PRIREDE

na sledečih brzoparnikih:

Parnik **EUROPA**, North German Lloyd, preko Cherbourga — 17. MARCAKARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$122.24.
Za tja in nazaj pa samo \$211.50.Parnik **PARIS**, French Line, v Havre — 17. MAR.KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$115.54.
Za tja in nazaj pa samo \$204.50.Parnik **BERENGARIA**, Cunard Line, preko Cherbourg — 21. MARCAKARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$119.24.
Za tja in nazaj pa samo \$206.50.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj prihlasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu predstavimo najboljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsakemu. **Pripravite se takoj za navodila na:**

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)

216 West 148th Street

New York, N. Y.

tako je Isa zanj izgubljena. Prine je takoj poslal svojega tajnika v Josivaro, plačal je 500 jen in osvobodil dekleta. Za njegovo plemenitost je zvedela javnost in od takrat je vprašanje čajarn zelo pereče.

ŠKOTSKA POŠAST TULI

Lochneska pošast se v zadnjih dneh ni več pokazala in morda, ki prežijo nanjo, so že mislili, da ji nišla skozi kakšen podzemski odtok v morje. V tem prepričanju jih je potrdilo poročilo skupine mladih belgijskih umetnikov, ki so potovali na študijsko potovanje na Škotsko in so trdili, da so zagledali značilno obalo na morju, eden med njimi pa ga je celo fotografiral.

Toda potem je neki moštakar za trdil, da je videl pošast ali monstrozavra, kakor so žival imenovali, spet v Lochnessu. In ne samo to. V eni izmed zadnjih noči se je razlegel preko jezera in daleč naokoli zatregel, enakomeren, skoraj tenak, toda prodiren krik, ki je imel na sebi nekaj takšnega kakor divje, tuje tuljenje. Krik lochneske pošasti? Nihče ne ve, na vsak način pa je okoli jezera nastala potem tista grobna tišina, ki ji v divji prirodi zapade vse živo, čim se oglasi kakšna velika zver.

Sele dober čas po tem so psi zalajali, psi, o katerih zadnje dni pripovedujejo, da se branijo škoti v lochnesko vodovje, a če se že pokorijo povelju svojih gospodarjev, se vrnejo kaj kmalu z znaki groze in se tresejo še dolgo potem (morala pa je revam v tem letnem čaen samo miraz?).

Se hujše je to: delavni Wetherell je dan po tistem tulenju odkril na obali jezera ostanke mlademu pojavu japonskega življenja. Od takrat so zrasli v Tokiju nebotičniki, zgrajena je bila 2 km dolga podzemna železnica in vsa kultura je dobila novo podlago. Tako da velja zdaj Josivara s svojimi leseni hiškami za tuje telo. Tudi živke v Josivari je prevzel modern duh. Nezaželenost so bile s svojo usodo in čisto so poskušale z begom zložitati svoje težko življenje. Lastniki čajarn so si pa znali pomagati, adoptirali za mlade pesalke in od takrat ravno z njimi kakor da so njihove hčerke. Če pa ima na Japonskem skoraj neomejeno moč.

Na usodo nesrečnih deklet je bila opozorjena javnost. Cesarški prime, poveljnik bojne ladje, je opazil neko na krovu jokajočega mornarja. Vprašal ga je, zakaj joka. In mornar je odkril svojo nesrečo. Zaljubljen je v mlado dekletko. Isa je pa hčerka siromašnih staršev. Ko je pred dvema mesecema izpolnila 17. leto, se je morala preseliti v Josivaro. Lastnik čajarne bi jo izpustil, zahteva pa 500 jen. Mornar pa nima toliko denarja in

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

ZLOČINEC — PESNIK

Krati francoskih zločincev Barbarelli je bil zopet aretiran. Od leta 1922 se mu je posrečilo že trikrat pobegniti iz ječe, enkrat celo iz zloglasnih Vražjih otokov. Doslej ni odšel niti kamniški mu je bila prisojena pred 10 leti za veliko tatvino, ko je odnesel 4 milijone frankov. Najprej je pobegnil iz neke francoske kaznišnice. Ko so ga zopet aretirali, je bil poslan na Vražje otoke, od koder je pa tudi pobegnil leta 1926 v Venezuelo. Tam pa ni ostal dolgo, ker je zahrepenel po domovini. Prispel je v Marseille, pa so ga takoj aretirali. Habeti so ga drugič poslali na Vražje otoke, toda zopet se mu je posrečilo pobegniti iz ječe. Po pobegu se je umiril v južni Franciji in kmalu je bil četrtič aretiran.

Kadar ni bil v ječi, je živel od obresti od državnega posejila in ukvarjal se je s pesništvom. Navinjarjem, ki so ga nekoč posetili v ječi, je dejal poetično: "Zdaj so mi zopet enkrat pristigli peroti. Moje življenje je kakor sen človeka, ki ga davi morn."

PREPOVEDANE LOŽE V NEMCIJI

Pruski ministerji predsednik in notranji minister Goering je prepovedal preostozidarske lože v Prusiji in sicer: Veliko matično ložo "Pri treh svetovnih kroglih"; Veliko deželno ložo nemški preostozidarjev "Deutscherischer Orden" in "Veliko ložo Prusije". Prepoved lož je utemeljil s tem, da vidi v njih novarna združenja, ki jih Nemčija v današnjem stanju več ne potrebuje.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Splošna knjižnica

Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimala.

St. 3. Testament

Spisal Ivan Rozman. Ljudska

drama v 4 dejanjih, broš. 35

St. 4. Poletne klasje

Spisal Cvetko Golar. Izbrane

pesni: 184 str., broširano... 50

St. 7. Andersonove pri-

povedke

Za slovensko mladino priredila

Uta. 111 str., broš. 35

St. 6. Ljubosumnost

Spisal Ladislav Novak 30

St. 8. Akt štev. 115

Spisal Emil Gabarini 35

Stev. 9. Problemi sodob-

ne filozofije

Spisal univ. prof. dr. Fr. We-

ber. 347 str., broš. 70

St. 10. Andrej Ternouc

Spisal Ivan Albrecht. Refleksna

karikatura in miniat. 55

strani, broširano 25

St. 11. Peterčkove po-

slednje sanje

Spisal Pavel Gofa. Božično po-

vest. 34 str., broš. 35

St. 14. Denar

(Dr. Karl Engliš). Narodno-

gospodarski spis, poslovenil dr.

Albin Ogris. 236 strani, broš. 80

St. 15. Edmond in Jules

de Gencourt

Spisal Renee Manperin 40

St. 16. Življenje

Spisal Janko Samec. Pesni. 112

strani, broširano 45

St. 17. Verne duše v

vicah

Spisal Prosper Merimee. Povest

80 strani 30

St. 19. Potopljeni zvon

Spisal Gerhart Hauptman. Dra-

ma, bajka v petih dejanjih.

124 strani, broširano 50

St. 20. Gompaci in Ko-

muraški

Spisal Jul. Zeyer. Jazonski ro-

man. Prestavljeno iz češine.

154 strani, broširano 45

St. 21. Dvanajst kratko-

časnih zgodbic, II.

Spisal Fridolin Zolna. 73 strani.

broširano 25

St. 22. Kreutzerjeva so-

nata

Spisal Lev Tolstol. 60

St. 23. Antigone

(Sophokles). Zalna igra. Pisi-

venil C. Golar. 60 str., broš. 30

St. 24. Poslednji dnevi

Pomejev

Spisal E. L. Bulwer. I. del. 355

strani, broširano 90

St. 25. Poslednji dnevi

Pompeja

II. DEL

Spisal L. Andrejev. Poslovenil

Josip Vidmar. 82 str., broš. 35

St. 26. Črne maske

Spisal L. Andrejev. Poslovenil

Josip Vidmar. 82 str., broš. 35

St. 27. Brezposelnost in

problemi

(Fran Erjavec). 80 str., broš. 35

St. 29. Tarzan sin opic

Spisal Edgar R. Burroughs. 1.20

St. 31. Roka roko

Spisal L. Lipovec 25

St. 32. Živeti

Spisal L. Lipovec 25

St. 35. Vojna z Jugurto

Gaj Salustij Krisp. Poslovenil

Ant. Dokler. 123 strani, broš. 30

St. 36. Listki

Spisal Ksaver Moško. 144 str. 65

St. 37. Domače živali

Spisal Danimir Feigel 30

St. 38. Tarzan in svet

Edgar R. Burroughs 1.20

Stev. 39. La Boheme

Spisal Henry Murger. 90

St. 40. Misterij duše

(Dr. F. Goeth). 1.20

Stev. 48. Tarzanove ži-

vali

Spisal Edgar R. Burroughs 90

Stev. 49. Tarzanov sin

Spisal E. R. Burroughs. Trdo

vezano 1.20

St. 50. Slika De Graye

Spisal Oscar Wilde 1.20

St. 51. Slov. balade in

romance

Spisal C. Golar 80

St. 54. V metežu

Spisala Marija Kmetova 1.20

St. 55. Namisljeni bolnik

Spisal Moliere 50

St. 56. To in onkraj Sotle

Spisal Fridolin Zolna 30

St. 58. Glad

(Hansum) 90

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

64

Z nepavladno čudnimi občutki je grof Harald prebral to pismo do konca. Odrvenje vseh bolečin je prišlo prenašlo, da bi mogel dovolj naskakati osvežujočega morskega zraka, ker mu je tako dolgo težko breme stiskalo prsi.

Tako stoji dolgo zatopljen v svoje misli. Nato pa na široko razprostre svoje roke ter z jasnim pogledom zre v daljavo.

— Gilda! Gilda!

Vroče blaženo veselje se razlije po njem. Sam se čudi, da je tako lahko razrešiti ta mučni položaj.

Zamišljen hodi po sobi. Konečno sede k mizi in piše Olly pismo:

Draga, ljuba Olly!

Ivalezno in ginjen poljubim Tvojo roko. S vojim ljubeznivim in razumljivim pismom si vzela z moje duše težko breme. Že dolgo časa sem občutil, da sem napravil nad Teboj in nad seboj krivico, ko sem Te na željo svoje matere zasnubil. Tudi jaz sem bil tedaj drugačen človek, kot pa sem sedaj. Ljubezen do Gilda me je tako premenila, da se sam komaj poznam.

Ta izprememba se je menda že pričela, ko sem prosil Tvojo roko. Toda to sem prepozno spoznal — kakor Ti. In vendar nisem mogel priti k Tebi in Te prositi, da razvežeš najino zvezo, navzile temu, da sem čutil, da si pod tem ravno tako trpela, kot jaz. Sedaj mi je vse jasno in razumljivo ter sem vesel da si moreva nad to zmotno brez jere podati roko. Tako sem Ti hvaležen za to priprosto, naravno rešitev mučnega položaja, da niti najmanj ne mislim na to, kako veliko hvaležnost sem Ti dolžan. Moj dolg pri Tebi je tako velik, da Ti ga ne bom nikdar poplačal. Tako se vzdržujem vsakega ugovora in polagam srečo nas vseh v Tvoje dobrotljive, spretno roke.

Takoj jutri se odpeljem v Berlin k nekemu znanemu, zelo dobremu odvjetniku. Vse mu bom pojasnil in bom videl, kak svet mi bo dal, na kak način je mogoče najhitreje dobiti ločitev najinega zakona. To je edino, kar morem storiti, da Ti dokažem svojo hvaležnost in vdanost. S Tvojim dovoljenjem pridem potem tudi takoj k Tebi, da Ti o tem poročam.

Za vse to, kar bo svet mislil o najini zadevi, se ne bova brigala. Stric Herbert bo rekel: Vse razumeti, se pravi vse odpustiti.

In s tem končam. Za danes zdravstvuj, ljuba Olly, in prosim, povej Gildi, da se ji zahvalim za njen ljubeznivi pozdrav in ga — saj ve, kako prisrčno — vračam. Vse drugo ji bom sam povedal, kadar pridem. Presim, pošdravi tudi dr. Valberga. Želim mu, da mu roka kmalu ozdravi. Mislim, da bo Tvoja navzočnost delala čudeže. Materi bom že danes vse povedal. Sicer bo vihar, toda tudi viharji se razkadijo. In danes sem dobro podkovani proti vsaki nevihti. Zdi se mi, da leži moje nemno, divje življenje daleč za menoj in da morem zopet verno moliti kot otrok. Dovolj mi, da Ti še enkrat hvaležno poljubim roko.

Zi skreno udanostjo

Tvoj prijatelj

Harald Hochberg.

Nemudoma se grof Harald odpravi v Berlin, da se posvetuje z odvjetnikom in v svoje veliko veselje izve naslednje: ker sta obe stranki edini v tem, da svojega zakona ne bosta nadaljevala, bo prav lahko dobiti ločitev.

Kot je obljubil, je hotel takoj po posvetovanju z odvjetnikom sporočiti o izidu. Ni si pa tajil da ga je k temu nagibala največ želja po Gildi. Četudi se ji sedaj še ni mogel približati s svojo snubitvijo, dokler ni ločitev dovršena, je vendar hotel v njenih očeh brati, da je tudi sama srečna nad tako ugodno rešitvijo.

Svoj prihod je naznanil Olly z brzojavko.

Olly ga sama počaka na postaji. Podasta si roke, jih krepko stisneta in si jasno pogledata v oči.

— Najprej sem hotela biti sama s teboj, Harald, — pravi Olly prisrčno. — Ker za najino nameravano ločitev vedo sedaj samo še najbližji udeleženci, se ne bo nikomur posebno čudno zdelo, ako sem prišla po te. Prav čapa hvala da si prišel. V malenkostne zadrege se ne bova izgubljala, kaj ne, da ne?

Harald ji poljubi roko.

— Ne, Olly, tega ne bova. Spoznati zmoto in jo odkrito priznati, ni nič sramotnega, in kar midva delava, je vedno prav in dobro, ako se moreva sama pred seboj opravičiti.

Oba gresta proti avtomobilu.

Ko oba sedeta, pravi Olly radovedna:

— Sedaj pa najprej, Harald — kaj je rekel odvjetnik?

— Da je mogoče najin zakon ločiti brez vsake težave, samo, ako sva pripravljena oba nositi posledice.

— To pa sva, kaj ne?

Harald smeje priklina.

— Da, Olly, — mislim, da nikdar nisva bila tako edina, kot v tem trenutku. Vse potrebno sem mu že naročil.

— Dobro. O vsem drugem se bova razgovorila doma. Sedaj bi te rada slišala, kaj je rekla tvoja mati k najinemu sklepu.

Senca leže na Haraldov obraz.

— To je bilo hudo. Našega položaja seveda ne more spoznati. Saj me tudi nikdar ni razumevala. Preslišati sem morala mnogo očitkov, ker sem dovolila, da so mi milijoni zdrčali skozi prste. Gildino bogastvo se ji sedaj zdi malenkost, četudi bi bila predno si ti sprejela mojo ponudbo zelo vesela, ako bi pripeljal na svoj dom tako bogato nevesto, kot je Gilda. V tvojem bogastvu se je pač solila. Ni kaj prijeten prizor ni bil. Odsel sem, ne da bi se od mene poslovila. Toda vdati se bo morala v neizogibno in bo to tudi storila. Njena jeza naj naju ne zadržuje, ne dabi tega storila kar hočeva in morava.

Z velikimi in resnimi očmi ga pogleda.

— Ne, Harald, od tega naju ne more nihče zadrževati.

Harald se oddahne.

— Kako sem vesel, da morem tako govoriti s teboj. Pa še nekaj te moram vprašati: Ali Valberg ve, da pridem?

— Da, povedala sem mu in že o njej je po volji, da anore oko v oko o tem s teboj govoriti.

— To se bo zgodilo in upam, da bodo s tvojega neba izginile vse sene.

Medtem je avtomobil privozil pred vilo.

Grofov pogled pobiti naprej, toda ne zagleda ljubke postave, po kateri je hrepenel s takim nemir.

Olly ga pogleda.

— Z Gildo bo hotel govoriti. Harald Pošljem ti jo v moj salon. Tam ti more dati družino, dokler se ne presoblečem.

Harald ji hvaležno poljubi roko.

Nekaj minut za tem si stoji grof Harald in Gilda nasproti. Tresoča se in blede od ustne vstopi Gilda. Harald ji hiti naproti in jo prime za roke. Zopet in zopet jih poljubuje.

— Gilda — Gilda!

POSLEDICA VIHARJA V FLORIDI

Pred kratkim je silen vihar obiskal mesto Pensacola v Floridi ter povzročil za sto tisoč dolarjev škodo. Več oseb je bilo usmrčenih. Slika nam predstavlja par po rušenih hiš.

Več ne more izpregovoriti. Toda ta vzklík in njegove oči so ji povedale vse, kar jo neizmerno osreči. Tudi sama ne more govoriti. Udano in plaho stoji pred njim.

Kako rad bi jo objel in jo pritisnil na svoje srce. Vedel pa je, da sedaj tega še ne sme. Slednjice najde besede:

— Ljuba, draga oboževana Gilda, sedaj vam še ne smem povedati, kaj občutim. Po velikodušnem Ollynem posredovanju pa sedaj oba veva da bova v kratkem času zživela skupno srečo. Ko sem vas prvič videl, ko ste mi prileteli v moje roke, tedaj sem si rekel vesel: — Tukaj mi leti sreča nasproti! — Tedaj te sreče nisem znal obdržati, Gilda, toda sedaj je ne izpustim več. Danes ne maram od vas slišati ničesar drugega, kot da mi poveste, da ste mi vse odpustili in da mi dovolite, da v bodočnosti vse popravim, kar sem vam napravil slabega.

Gilda ga gleda s solznimi očmi.

— Vse, vse je pozabljeno, — mu pravi, — samo eno ne, — kar me osrečuje. In kadar pride čas, ko se znajdeva iz vseh teh blodenj, potem — oh saj mi vam ni treba več povedati.

Solze ji napolnijo oči, solze sreče.

Njeno roko pritisne na srce in na ustnice.

— Gilda — te sreče ne zaslužim, ki mi jo hočete podariti, toda zaslužil si jo bom, — ji pravi z zadržanim glasom. — — —

In čas je potekel. Prišla je sreča.

Ne danes, ne jutri, vendar dovolj zgodaj, da je izpolnila želje starih mladih ljudi.

Poteklo je nekako leto.

Na zemljo se je spenjalo nebo, tako jasno in modro, kakor le kdaj in sonce je sijalo tako gorko in prijazno, kot bi hotelo reči: ljubim vse, kar hodi po sijaju mojih žarkov na zemlji. Tak je bil dan, ko sta se dve nevesti kinčeli za svoje izvoljence, ko sta dva para pred oltarjem podala svečano obljubo, da si bosta stala ob strani v dobrih in slabih časih, dokler ju smrt ne loči; dva para, ki sta spoznala ljubezen v najblaženejši sreči, pa tudi poznala veliko trpljenje ljubezni.

Dolgo so hodili v zmoti, ker jih je varalo lastno srce, in vendar so končno prišli do pravega cilja.

Prišli so do cilja, po katerem hrepeni vsako čuteče srce, do vrta, ki peljejo v tempe, ki hrani v sebi vse, kar ima življenje dobrega, lepega in blaženega.

KONEC.

KITAJCI SO BILI V AMERIKI PRED KOLUMBOM

V Kölnu izhaja esperantski tednik "Heroldo de Esperanto", ki je razširjen po vsem svetu in imase trdnike v vseh delih sveta. V prvi januarjski številki prinaša zanimiv članek pod zgornjim naslovom, katerega izvleček tu prinašamo.

Se danes razpravljajo učenjaki, odkod izvira praprebivalstvo Zdr. držav. Da se je naselilo iz Azije, dokazujejo odkritja zadnjih časov. V Peruju so odkrili velik zid, ki je kopija kitajskega zidu. Nadalje so našli karakteristične opise potovanja v Mehiko v dveh kitajskih knjigah.

Shippe Johnsonova ekspedicija je našla v čisto zapuščenem gorstem pasu Peruja med pragozdi in strmimi pečnami dva metra visok zid, ki ponekod doseže 10 m debeline. Konstrukcija zidu je popolnoma slična kitajskemu. Zakaj so se Inkajci zavarovali s takim zidom, ki je dolg več stotin kilometrov? In kako so mogli stavebniki sezidati prav takšen zid kakor kitajski stavebniki? Inkajci so pozneje sami razdrli velikanski zid, ko se je njihova država država razširila preko zidu, le v nedostopnih krajih je zid ostal, kjer so ga kmalu pozabili. Še se danes goi z značilni višin opazovali fantastični krikraži v dolžini 65 km, ki se vleče čez tisoč vrhov in dolin Andskega gorovja. Tudi razlika v jeziku najde v legendi svojo razlago. Inkajci so rabili narečje, ki je pozneje izginilo. Atahualpa je dal namreč vse moške in ženske cesarjeve krvi umoriti, samo nekaj princev se je moglo rešiti z begom. Samo to lahko pojasni nerazumljivo dejstvo, da v nekaterih delih Amerike na pr. v Caupolican, kjer staro plemo še danes govori starodavni kitajski slovenski jezik, govorijo kitajski.

Toda novejša študije, ki so se

omogočile po razpadu dinastije, še bolj pojasnjujejo azijski izvor prvotnega prebivalstva Amerike. Natančna raziskovanja kitajske enciklopedije "Yuen Kim Liu Han" so odkrila, da je približno 2000 let pred Kristusom skupina kitajskih mornarjev pravočila Tihi ocean (s pomočjo kompasa) in se izkrcala v divji, svetu neznani deželi, kjer so ustanovili neodvisno državo "Fu-San".

V drugi knjigi "Wen-Hien", ki jo je spisal Tong Kao, je natančno opisana pot mongolske ekspedicije, ki se je odpeljala iz Logo Tong mimo Koreje, Japonske, Alaske in Severne Amerike ter prispela v Mehiko.

HITRO PRIJET TAT

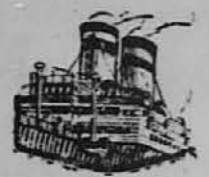
Svetniku okrožnega sodišča v Varaždinu Viktorinu Pongraciju je znanjaka iz omare v spalnice zlata ura. Ker je bilo okno odprto, so sumili, da je vlomilec zlezel skozi okno in ukradel uro. Policija je takoj začela s preiskavo in je na izviren način našla uro. Detektiv mestne policije je odpotoval v Čakovce in stopil v prodajalno urarja in zlatarja Schmalza, kateremu je dejal, da bi rad kupil tisto zlato uro, katero je urarju pred dvema dnevnoma prodal njegov prijatelj. Urar se je razveselil kupčije in je pokazal uro z monogramom V. P. Tedaj se je detektiv legitimiral, vendar pa mu urar ni verjel. Šele na okrajnem načelnstvu je urar spoznal, da je postal žrtve tate. Izjavil je, da mu je uro prodal Ivan Verg, ta pa je pri zaslišanju rekel, da mu je uro prodal Mijo Mihalič, ki je splošno znan tat. Mihalič so aretirali in odvzeli v zapore varaždinske policije.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TVANJE

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

ustavi in pomočniki zaplečejo ples s komplimentiranimi figurami, medtem ko se ljudstvo zabava nad šaljučimi vimi norčijami.

V prejšnjih časih je bil na pustni dan marsikje v navadi tudi ples z meci, na katerega so civilizirani narodi že čisto pozabili. Ponekod najdemo v pustnih duh še običaje, ki spominjajo na naše koledovanje, samo da si otroci nabirajo darov pod vodstvom šaljuce, drugod se zbirajo dovipneži pred hišami osel, ki so se med letom ljudem kako zamerile, in prednašajo njih sramotno javno v zasmehljivih verzih, ki so jih kovali v dolgih zimskih nočeh.

Sicer pa običaji in znamenitejši pustne prireditve v posameznih krajih nikakor ne izvirajo vse iz poganskih časov, temveč so ponekod, zlasti v severnejši deželah, pozneje uvoženo blago. Prava domovina karnevala je pač lahkoživi jag. Tu proslavljajo patrona vseh norcev s tisočvrstnimi prireditvami in domačijami, s pustnimi korači, sijajnimi plesi mask, s hrumečim in razposajeno-tjo. Posebno znano je mask rano pustno vrvenje v Benetkah s sprevedom živo okrašenih gondol po Canalu Grande. Po znamenitosti ne zaostaja karneval v Nizici prav nič za beneskim, samo da je bolj zadeva odličnih tujecev nego širokih ljudskih plasti. V osrednji franco-kega karnevala je ples v parih operi, ki je v navadi od l. 1715. Znamenit je tudi karneval v Kelmajnu, ki praznuje haš letos svoj 700 letnjec in ga bodo za to priložnost priredili še posebno sijajno.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

17. FEBRUARJA

17. Marca — 7. Aprila

ILE DE FRANCE

21. Marca — 11. Aprila

CHAMPLAIN

10. Februarja — 3. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenice agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Cena 50c